

*Героям російсько-української війни,
Захисникам і Захисницям України
усіх поколінь –
присвячую*

Ministry of Education and Science of Ukraine
Ivan Franko National University of Lviv

Vasyl Lyzanchuk

**PSYCHOLOGICAL FOUNDATIONS
OF MEDIA FUNCTIONING**

Textbook

Lviv
2025

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Василь Лизанчук

**ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ
ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕДІА**

Навчальний посібник

Львів
2025

УДК 070:159.9:316.774(075.8)

Л 55

Рецензенти:

д-р наук із соціальних комунікацій, проф. **В. В. Гоян**
(Київський національний університет імені Тараса Шевченка);

д-р наук із соціальних комунікацій, проф. **О. А. Мітчук**
(Національний університет водного господарства та природокористування);

д-р наук із соціальних комунікацій, проф. **І. Л. Пенчук**
(Класичний приватний університет, м. Запоріжжя)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 88/9 від 24 вересня 2025 року).*

*Автор щиро вдячний **Світлані Бортник, Володимирові Ваху, Василеві Глаголюку, Юлії Дачишин, Володимирові Звонарю, Людмилі Злотко, Іванові Качурику, Орісі Книшук, Зіновію Козицькому, Володимирові Лукашку, Романові Пацаку, Андрієві Свідраку, Олегові Синютці, Миколі Стефаку** за фінансову підтримку видання цієї книжки.*

Лизанчук Василь

Л 55

Психологічні засади функціонування медіа : навч. посібник / Василь Лизанчук. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2025. – 340 с.

ISBN 978-617-10-0942-4

Інноваційна особливість видання полягає в тому, що комплексні теоретичні й практичні знання з дисципліни «Інтелектуально-психологічні засади функціонування ЗМК» студенти отримують, здійснюючи також контент-аналіз та інтент-аналіз творчих робіт (есеї, нариси, коментарі) на тему «Московська=російська війна проти України у моєму житті» («І зброя моя промениста, як воля Господня, щоб з нею пристати до бою»), які є основою навчального посібника. Новизна творчо-дослідницьких робіт свідчить про студентську ідейно-тематичну, морально-психологічну, політико-ідеологічну, мовно-культурну компетентність у галузі новітніх медіатехнологій. Глобалізація, яка не є ідеологічно нейтральною, та екзистенційна повномасштабна російська антиукраїнська війна – зловісні виклики українськоцентричному формуванню й утвердженню у свідомості журналістів та в усіх українців національної ідентичності, яка охоплює п'ять вимірів: психологічний, мовно-культурний, історичний, територіальний і політичний. У навчальному посібнику на основі студентських есеїв, нарисів, коментарів розкрито імперську сутність російської ідеології та політики. Узагальнено освітню методику формування Української Національної Ідеї державотворення на засадах однієї мови, культури, історії, психологічних особливостей, політико-ідеологічної свідомості, соціально-економічних прагнень, звичаїв і традицій. Зіставлено мовно-стилістичні виражальні засоби традиційної (класичної), нової журналістики і гонзо-журналістики

Для студентів, викладачів факультетів, відділень журналістики і масової комунікації, журналістів-практиків, широкого загалу читачів, які прагнуть отримати правдиву інформацію стосовно українсько-російських відносин, поглибити знання, що роси=русини=українці та москельці=московити=росіяни не одного роду-плем'яні, це – різні етноси, народи, нації. Але як сусідам треба жити у злагоді, порозумінні та мирі.

УДК 070:159.9:316.774(075.8)

© Лизанчук Василь, 2025

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2025

ISBN 978-617-10-0942-4

*Якщо ви будете передувати в слові Моєму,
то ви істинно учні Мої.
І пізнаєте істину, і істина зробить вас вільними.*

Біблія. Євангеліє від Святого Івана. 8:31/32

ПЕРЕДМОВА

Націєцентричний принцип творчості українського журналіста

Нинішня повномасштабна геноцидна, терористична, екоцидна, руйнівна 28-ма війна Російської Федерації проти України – це війна цивілізацій, світоглядів, ідентичностей; це війна – за українські національні та загальнолюдські морально-духовні, демократичні цінності. Її континентальний, глобалізаційний, екзистенційний характер спонукає до глибинного переосмислення усього навчально-виховного процесу, зокрема і в системі журналістської освіти. Адже назвичайно важливо, щоби кожний студент / студентка в Україні опанували професію журналіста на українськоцентричних, громадянських, державницьких засадах.

В умовах антиукраїнської російської воєнної та інформаційно-психологічної агресії актуальними є повчання князя давньоукраїнської держави Русь Володимира Мономаха, що треба «премудрих – слухати, старшим – покорятися, з рівними і меншими – приязнь мати; без лукавства розмовляти, багато розуміти; не лукавити словом, не хулити розмовою, гнів подавляти, помисел чистий мати, спонукаючи себе на добрі діла Господа ради...»¹.

Глибинна сутність цих концептуальних думок Володимира Мономаха стосовно молодого покоління стосується також формування у студентів – майбутніх журналістів – професійних, моральних, духовних, національно-громадянських якостей під час теоретичного і практичного опанування фахом. Адже морально-національні засади

¹ Мономах Володимир. Поучення. – Львів : крайове тов-во «Рідна школа» ; «Фенікс», 2011. – С. 18–19.

журналістської праці нерозривно пов'язані з принципами, функціями і нормами службової, професійної етики журналіста, його світоглядною позицією, національно-духовним державницьким мисленням і переконанням, фаховою обдарованістю, інтелектом, здатністю завжди бути готовим до психологічно творчої праці.

З огляду на те, що принципи журналістської творчості формуються, встановлюються на основі осмислення законів, процесів суспільно-політичного життя і є їхнім відображенням, то в нинішніх умовах російської екзистенційної війни проти України маємо дотримуватися насамперед принципу *«український націєцентризм»*. Цей принцип об'єднує інші принципи журналістської діяльності, визначає вибір оптимальних варіантів висвітлення української національно-визвольної боротьби з одвічними ворогами – московськими загарбниками-нищителями і проблем мирного національного державотворення.

На засадах принципу українського націєцентризму маємо розглядати структуру захисту національного, мовно-культурного, інформаційно-гуманітарного простору, генерування «захисної плівки» (С. Вовканич), духовно-інтелектуальних знань українців як імунітету, що допомагає усвідомити сутність Української Національної Ідеї державотворення та утвердження національної ідентичності у світовому багатокультурному ореолі. «Комплексне вирішення цієї проблеми передбачає підвищення мовного, світоглядно-інтелектуального, морально-духовного, національно-громадянського рівня навчання студентів»¹.

Студент Тарас Матвійів ще до повномасштабного вторгнення російських варварів-нищителів в Україну роздумував: «Україна – загибля і моя печаль. Крізь мене твої віки величі й страждань пройшли за грань життя. Навіть у пеклі я – Українець, а ти моя мати. Я – молодий українець, я є новий Народ! Мою кров не питиме більше ніхто! Мій час настав! Вже давно я мить цю чекав і відповідь за втрачені віки я мушу дати!»².

За українське слово, українське національне світобачення, моральний зміст життя, за свободу і українську ідентичність, українські та європейські демократичні цінності, за суспільний попит на правду віддали найдорожче – своє життя випускники факультету журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка

¹ Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики : підручник. – Київ : Знання, 2006. – С. 10.

² Лизанчук В. В. Геноцид, етноцид, лінгвоцид української нації: хроніка незламності духу. – 2-ге вид., доповн. і виправл. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024. – С. 292.

Євген Гулевич, Андрій Дусан, Василь Кіндрацький, Вадим Кофтунов, Богдан Маркевич, Тарас Матвіїв (Герой України – посмертно), Роман Панькевич, Валентин Присіч, Роман Рязьських. Під час захисту Української Держави від московсько-російських канібалів поранено асистента кафедри радіомовлення і телебачення Тараса Подедворного.

Глобалізаційні процеси, російська воєнна та інформаційно-психологічна агресія обумовили педагогічно-освітні принципи, суть яких полягає в тому, щоби кожний українець, тим паче студенти факультету журналістики, отримали всебічні, правдиві знання з історії України, політології, філософії, російсько-українських відносин, глибоко опанували системні компоненти інформаційно-психологічної безпеки і стали національно свідомими борцями за соборну, національну українську Україну. Професор В. Монастирський наголошував, що у процесі навчання потрібно зосереджувати увагу на тому, щоби «якнайшвидше повернути українців у стан їхнього власного політичного, економічного, культурного та духовного націоналізму»¹.

Щоби студенти усвідомили сутність медійної місії в контексті гуманістичного українського націоналізму, на відміну від зловісного російського шовінізму=рашизму, потрібно, щоби їхні інтелектуальні знання ґрунтувалися на філософії природного українського націоналізму, який є своєрідною імунною системою нації, яка захищає її від денационалізації, асиміляції, малоросійства, яничарства, сприяє формуванню стійкості виживання і духовного самовираження, стійкості нації та національної ідентичності. Гуманістичні цінності, на яких утверджується українська національна ментальність та ідентичність, сформулював Омелян Вишневецький: 1. Абсолютні вічні цінності. 2. Національні цінності. 3. Громадянські цінності. 4. Сімейні цінності. 5. Цінності особистого життя»². Професорка Ірина Фаріон часто переказувала слова Степана Бандери, який говорив, що Господь Бог дав українцям два найважливіші концепти: захищати волю і знати правду. Якщо не вміти захищати свободу і не знати історичної правди, то нація зникне.

Надзвичайно важливо, щоби усі студенти, а також практикуючі журналісти самі глибоко усвідомили і дохідливо, аргументовано пояснювали українцям, обдурених шовіністами, космополітами різних мастей у зарубіжних країнах, гуманістичну сутність українського

¹ Монастирський В. Націоналізм: чим він є – злом чи добром? // День. – 2011. – 15–16 квітня.

² Вишневецький О. Сучасне українське виховання. Педагогічні нариси. – Львів : обл. наук.-метод. іт-т освіт ; обл. пед. т-во ім. Г. Ващенко, 1996. – С. 125.

націоналізму, наголошуючи, що «націоналізм – Ангел помсти для пануючих і визискуючих націй, Ангел помсти за упосліджених!» (М. Міхновський).

Навчання і виховання студентів на українськоцентричних національних засадах забезпечує переконаність у єдності не лише з теперішніми життєтворчими процесами, а й з минулими, що є визначальним генетичним кодом етносу, народу, нації, який допомагає самозберегтися у найскладнішому буттєвому і геополітичному середовищі. Одним з визначальних чинників формування і збереження українського національного «Я» є опанування впродовж семестру студентами III курсу факультету журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка нормативної дисципліни «Інтелектуально-психологічні засади функціонування засобів масової комунікації». Основою теоретичного і практичного вивчення цього курсу є підручник «Психологія мас-медіа»¹. Це – перший в Україні підручник, у якому системно викладено психологію медіавиробництва і медіасприймання, розкрито психологію особистості журналіста і морально-психологічні засади творчості. Осмислено сутність свободи слова і відповідальності журналіста, схарактеризовано психологію толерантності / інтолерантності в журналістській діяльності. Розкрито специфіку формування індивідуальної і громадської думки під впливом ЗМК. Проаналізовано психологічні аспекти інформаційно-психологічної безпеки України. Опубліковано студентські матеріали про функціонування засобів масової інформації, суспільно-політичну ситуацію в Україні, викликану російською військовою (2014 р.) та маніпулятивною інформаційно-психологічною агресією.

Знання, отримані на лекціях, студенти доповнюють і поглиблюють під час письмового опрацювання кожного розділу підручника і дослідницько-публіцистичних матеріалів із наукових збірників, журналів. Ольга Рура у конспекті-аналізі зазначила: «Книга „Психологія мас-медіа” – це унікальний ресурс для дослідження психологічних механізмів, які лежать в основі сприйняття інформації, а також для оцінки етичної відповідальності журналістів та медіавиробників. Вона відкриває перед читачем нові горизонти щодо вивчення методики сприйняття ЗМК у процесі формування індивідуальної і громадської думки, національно-духовного розвитку суспільства.

Завдяки глибокому аналізу медіавпливу на різні сфери життя автор підкреслює важливість свідомого підходу до медіа як інстру-

¹ Лизанчук В. Психологія мас-медіа : підручник. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 420 с.

менту, що має потенціал змінювати не лише індивідуальну, але й колективну свідомість. У підручнику також розглянуто питання свободи слова та роль медіа в суспільстві, що особливо актуально в умовах сучасних політичних і соціальних викликів. Цей підхід дозволяє краще зрозуміти механізми взаємодії між медіа та суспільством, а також вплив масової інформації на формування національної ідентичності в Україні та за її межами. Як на мене, підручник корисний не тільки для студентів, а й для журналістів-практиків».

«Підручник „Психологія мас-медіа”» Василя Лизанчука – це ґрунтовне й національно орієнтоване дослідження, що поєднує психологічні, журналістикознавчі та філософсько-світоглядні підходи до аналізу функціонування медіа, – наголосила Богдана Світенко. – Його ключова перевага – системне осмислення не лише процесів медіавиробництва і медіасприймання, а й глибинної сутності журналістської професії як морального, духовного й громадянського покликання. Автор акцентує на ролі журналіста як носія національних цінностей, формувача громадянської думки та борця за інформаційно-психологічну безпеку держави. Підручник наповнений патріотичним змістом, збагачений студентськими аналітичними працями».

«Уважне прочитання підручника допомагає краще зрозуміти, як працює інформація в сучасному світі, як вона впливає на людей і яку роль у цьому відіграє журналіст. Автор ґрунтовно пояснює, чому журналіст має бути духовно свідомим у медіапросторі, добре розуміти психологію комунікацій, мати чітку громадянську позицію й нести відповідальність за кожне слово, – підкреслила Ольга Романів. – У час війни ці знання стають особливо важливими: журналіст не просто інформує – він захищає правду, формує морально-духовні цінності й підтримує суспільство. Книга змушує замислитись над тим, що журналістика – це не лише засіб подачі новин, а тонкий інструмент формування глибокої національної людяності. Вона потрібна всім, хто прагне працювати у журналістиці чесно, відповідально і з користю для людей. Скільки б років не минуло, але психологію мас-медіа треба знати та розуміти».

Новітні геополітичні процеси, характерними особливостями яких – насамперед найжорстокіша московсько-російська війна проти України, – є також потужним викликом журналістиці. Спираючись на ідейно-національні, методологічні засади підручників «Психологія мас-медіа» і «Журналістська майстерність», у навчальному посібнику «Психологічні засади функціонування медіа» ґрунтовно розкрито діяльність української традиційної (класичної) журналістики, окреслено особливості нової журналістики та гонзо-журналістики, поглиблено

головні аспекти фахово-громадянської освіти студентів. Навчальний посібник розкриває методику написання студентами творчо-дослідницьких робіт про найактуальніші проблеми суспільно-політичного життя в Україні та зарубіжних держав.

Інноваційна, не традиційна сутність цього навчального посібника полягає в тому, що в його основі – студентські творчі роботи на тему «І зброя моя промениста, як воля Господня, щоб з нею пристати до бою» (московсько-російська війна проти України у моему житті). Студентські творчі роботи свідчать про ідейно-тематичний, морально-психологічний, політико-ідеологічний, мовно-культурний рівень інтелектуальної зрілості майбутніх дипломованих журналістів.

Відповідальне, компетентне, сумлінне виконання творчого завдання належно сприяє не тільки журналістському фаховому зростанню, а насамперед є інтелектуально-громадянським підґрунтям усвідомлення студентами, що базовою потребою демократії є журналістика і «професійний просвітницький патріотизм українських журналістів має полягати і в тому, щоби не піддаватися російським маніпулятивним технологіям щодо розуміння вислову *«мова ворожнечі»*. Нав'язуючи світовій громадськості тезу, що українські ЗМК перекручують «гуманістичну мету» путінської «спеціальної операції» проти нацистів, фашистів, мазепинців, петлюрівців, бандерівців, які, мовляв, захопили владу в Україні і сіють між народами непорозуміння, ненависть, зловісність. Насправді, у такий спосіб віковічні московські вороги та їхні поплічники в Україні хочуть позбавити українських національно свідомих фахівців добросовісно висвітлювати повномасштабну геноцидну, екоцидну, терористичну війну Російської Федерації проти України»¹.

Винятково інноваційна особливість цього навчального посібника полягає в тому, що студенти для ґрунтового опанування практичними знаннями створення журналістських матеріалів здійснюють контент-аналіз та інтент-аналіз, опублікованих у посібнику творчих робіт. Контент-аналіз та інтент-аналіз є важливими компонентами в освітній інформаційно-педагогічній схемі «адресант – інтенція – зміст тексту – адресат – декодування – вплив». Отриману інформацію студент модифікує, трансформує, інтерпретує у свідомості та формує базову інтелектуально-духовну новизну для майбутньої журналістської діяльності.

¹ Лизанчук В. Інформаційно-психологічний пропагандистський двобій: маніпулятивний і просвітницький. // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. – 2023. – № 1 (49). – С. 193.

PREFACE

The nationalistic principle of Ukrainian journalism

The current full-scale genocidal, terrorist, ecocidal, destructive 28th war of the Russian Federation against Ukraine is a war of civilisations, worldviews, identities; it is a war for Ukrainian national and universal moral, spiritual and democratic values. Its continental, globalising, existential nature prompts a profound rethinking of the entire educational process, including the system of journalism education. After all, it is extremely important that every student in Ukraine master the profession of journalism on Ukrainian-centric, civic, and state-oriented principles.

In the context of anti-Ukrainian Russian military and information-psychological aggression, the teachings of Prince Vladimir Monomakh of the ancient Ukrainian state of Rus are relevant: «Listen to the wise, obey your elders, be friendly with your equals and inferiors; speak without deceit, understand much; do not be deceitful in your words, do not slander with your speech, suppress your anger, have pure thoughts, motivating yourself to do good deeds for the sake of the Lord...».

The profound essence of Vladimir Monomakh's conceptual ideas regarding the younger generation also concerns the formation of professional, moral, spiritual, national and civic qualities in students – future journalists – during their theoretical and practical mastery of the profession. After all, the moral and national foundations of journalistic work are inextricably linked to the principles, functions and norms of a journalist's professional ethics, their worldview, national and spiritual statehood thinking and convictions, professional talent, intellect, and ability to always be ready for psychologically creative work.

In view that the principles of journalistic creativity are formed and established on the basis of an understanding the laws and processes of socio-political life and are reflection to them, in the current conditions of Russia's existential war against Ukraine, we must adhere first and foremost to the principle of «Ukrainian nation-centrism». This principle unites other principles of journalistic activity, determines the choice of optimal options for covering the Ukrainian national liberation struggle against its eternal enemies – the Moscow invaders and destroyers – and the problems of peaceful national state-building.

Based on the principle of Ukrainian nation-centrism, we must consider the structure of protection the national, linguistic, cultural, informational and humanitarian space, the creation of a «protective film» (S. Vovkanich), and the spiritual and intellectual knowledge of Ukrainians as immunity that helps to realise the essence of the Ukrainian National Idea of statehood and the affirmation of national identity in the global multicultural environment. «A comprehensive solution to this problem involves raising the linguistic, worldview-intellectual, moral-spiritual, and national-civic level of student education».

Even before the full-scale invasion of Ukraine by Russian barbarians and destroyers, student Taras Matviiv reflected: «Ukraine is a mystery and my sorrow. Through me, your centuries of greatness and suffering have passed beyond the edge of life. Even in hell, I am Ukrainian, and you are my mother. I am a young Ukrainian, I am a new nation! No one will drink my blood anymore! My time has come! I have been waiting for this moment for a long time, and I must give an answer for the lost centuries!» For the Ukrainian word, the Ukrainian national worldview, the moral meaning of life, for freedom and Ukrainian identity, Ukrainian and European democratic values, for the public demand for truth, the graduates of the Faculty of Journalism of Lviv Ivan Franko National University, Yevhen Hulevych, Andriy Dusan, Vasyl Kindratsky, Vadym Koftunov, Bohdan Markevych, Taras Matviiv (hero of Ukraine – posthumously), Roman Pankievych, Valentin Prysich, and Roman Ryazhskikh gave their most precious gift – their lives – for the Ukrainian language, the Ukrainian national worldview, the moral content of life, freedom and Ukrainian identity, Ukrainian and European democratic values, and the public demand for truth.

During the defence of the Ukrainian state from Moscow-Russian cannibals, Taras Podedvorny, assistant professor of the Department of Radio and Television Broadcasting, was wounded.

Globalisation processes, Russian military and information-psychological aggression have determined pedagogical and educational principles, the essence of which is that every Ukrainian, especially students of the Faculty of Journalism, should receive comprehensive, truthful knowledge of Ukrainian history, political science, philosophy, and Russian-Ukrainian relations, deeply master the systemic components of information and psychological security, and become nationally conscious fighters for a united, national Ukrainian Ukraine. Professor V. Monastyrsky emphasised that in the learning process, attention should be focused on «returning Ukrainians to their own political, economic, cultural and spiritual nationalism as quickly as possible».

In order to understand the essence of the media mission in the context of humanistic Ukrainian nationalism, as opposed to sinister Russian chauvinism = Rashism, the students intellectual knowledge must be based on the philosophy of natural Ukrainian nationalism, which is a kind of immune system of the nation and protects it from denationalisation, assimilation, Little Russianism, and Janissaryism contribute to the formation of resilience, survival, spiritual self-expression, and the stability of the nation and national identity.

The humanistic values on which Ukrainian national mentality and identity are based were characterised by Omelyan Vyshnevsky: 1. Absolute eternal values. 2. National values. 3. Civic values. 4. Family values. 5. Personal life values. Professor Iryna Farion often quoted Stepan Bandera, who said that God gave Ukrainians two most important concepts: to defend freedom and to know the truth. If you cannot defend freedom and do not know historical truth, the nation will disappear.

It is extremely important that all students, as well as practising journalists, deeply understand and clearly and reasonably explain to Ukrainians, who have been deceived by chauvinists and cosmopolitans of various stripes in foreign countries, the humanistic essence of Ukrainian nationalism, emphasising that «nationalism is the angel of vengeance for the ruling and exploiting nations, the angel of vengeance for the oppressed!» (M. Mikhnovsky).

The education and upbringing of students on Ukrainian-centred national principles ensures conviction in unity not only with current life-giving processes, but also with past ones, which is the defining genetic code of the ethnic group, the people, the nation, which helps to preserve itself in the most difficult existential and geopolitical environment. One of the determining factors in the formation and preservation of the

Ukrainian national identity is the mastery of the normative discipline 'Intellectual and Psychological Foundations of Mass Communication' by third-year students of the Faculty of Journalism at Lviv Ivan Franko National University during the semester. The basis for the theoretical and practical study of this course is the textbook «Psychology of Mass Media». This is the first textbook in Ukraine that systematically presents the psychology of media production and media perception, reveals the psychology of the journalist's personality, and the moral and psychological foundations of creativity. It examines the essence of freedom speech and the responsibility of journalists characterises the psychology of tolerance/intolerance in journalism. It reveals the specifics in the formation of individual and public opinion under the influence of the mass media. It analyses the psychological aspects of Ukraine's information and psychological security. Student materials on the functioning of the mass media and the socio-political situation in Ukraine caused by Russian military (2014) and manipulative information and psychological aggression have been published.

Students supply and deepen the knowledge gained in lectures by writing about each section of the textbook and research journalistic materials from scientific collections and magazines. Olga Rura noted in her summary analysis: «The book „Psychology of Mass Media”» is a unique resource for studying the psychological mechanisms underlying the perception of information, as well as for assessing the ethical responsibility of journalists and media producers. It opens up new horizons for readers in terms of studying the methodology of mass media perception in the process of forming individual and public opinion and the national and spiritual development of society.

Through in-depth analysis of the media's influence on various spheres of life, the author emphasises the importance of a conscious approach to the media as a tool that has the potential to change not only individual but also collective consciousness. The textbook also examines the issue of freedom speech and the role of the media in society, which is particularly relevant to the context of contemporary political and social challenges. This approach allows a better understanding of the interaction mechanisms between the media and society, as well as the influence of mass media on the formation of national identity in Ukraine and beyond. In my opinion, the textbook is useful not only for students, but also for practising journalists.

«Vasyl Lyzanchuk's textbook „Psychology of Mass Media”» is a thorough and nationally oriented study that combines psychological, journalistic,

and philosophical approaches to analysing the functioning of the media, emphasised Bohdana Svitanko. 'Its key advantage is in systematic understanding not only of the processes media production, media perception, but also the profound essence of the journalistic profession as a moral, spiritual and civic calling. The author emphasises the role of the journalist as a bearer of national values, a shaper of public opinion and a fighter for the informational and psychological security of the state. The textbook is filled with patriotic content and enriched with students' analytical works'.

«Careful reading of the textbook helps to better understanding how information works in the modern world, how it affects people and what role journalists play in this respect. The author thoroughly explains why journalists must be spiritually conscious in the media space, have a good understanding of the communication psychology, have a clear civic position, and be responsible for every word they say, emphasised Olga Romaniv. In times of war, this knowledge becomes especially important: journalists do not just inform – they defend the truth, shape moral and spiritual values, and support society».

The book makes you think about the fact that journalism is not just a means of delivering news, but a subtle tool for shaping deep national humanity. It is necessary for everyone who wants to work in journalism honestly, responsibly and for the benefit of people. No matter how many years have passed, the psychology of mass media must be known and understood.

The latest geopolitical processes, characterised primarily by the brutal war waged by Moscow and Russia against Ukraine, also pose a powerful challenge to journalism. Based on the ideological, national and methodological foundations of the textbooks «Psychology of Mass Media» and «Journalistic Mastery», the textbook Psychological Foundations of Media Functioning reveals the functioning of traditional (classical) Ukrainian journalism, outlines the features of new journalism and gonzo journalism, and explores the main aspects of students' professional and civic education. The textbook reveals the methodology for students to write creative research papers on the most pressing issues of socio-political life in Ukraine and foreign countries.

The innovative, non-traditional essence of this textbook lies in the fact that it is based on students' creative works on the theme «And my weapon is as radiant as the will of God, so that I may join the battle with it» (the Moscow-Russian war against Ukraine in my life). The students' creative works demonstrate the ideological, thematic, moral, psychological,

political, ideological, linguistic and cultural level of intellectual maturity of future certified journalists.

Responsible, competent, and conscientious completion of creative tasks not only contributes to professional growth as journalists, but above all, it is the intellectual and civic foundation for students' awareness that journalism is a basic requirement of democracy and that the professional educational patriotism of Ukrainian journalists should consist in not succumbing to Russian manipulative technologies regarding the understanding of the term «hate speech». By imposing on the world community the thesis that Ukrainian media outlets distort the «humanistic goal» of Putin's «special operation» against Nazis, fascists, Mazepists, Petliurists, and Bandera supporters, who, they say, have seized power in Ukraine and are sowing misunderstanding, hatred, and sinister feelings among nations. In reality, this is how Moscow's age-old enemies and their accomplices in Ukraine want to prevent Ukrainian nationalist experts from honestly reporting on the Russian Federation's full-scale genocidal, ecocidal, terrorist war against Ukraine.

A particularly innovative feature of this textbook is that students conduct content analysis and intent analysis of creative works published in the textbook in order to thoroughly master the practical skills of creating journalistic materials. Content analysis and intent analysis are important components of the educational information and pedagogical scheme «addresser–intention–text content–addressee–decoding–impact». Students modify, transform, and interpret the information they receive in their minds and form the basic intellectual and spiritual novelty for their future journalistic activities.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Абдулаєва Леся 25, 50
Александров 242
Алхім Анна 255
Альтерматт Урс 206, 207
Андрій (двоюрідний брат) 230-232
Андрій 44
Андрухович Юрій 20, 244, 285
Артем 73
Атаманчук Вікторія 67, 90
- Баженова Юлія 27, 50
Базилевичі (сім'я) 139, 185
Балагуда Ірина 30, 50
Баламутовська Олександра 284, 300
Балюк Наталія 271
Бандера Степан 91, 123, 208, 209, 242, 270, 299
Баранчук Анна 32, 50
Батюк Надія 69, 91
Безверха Софія 271
Белей Лесь 20
Берман 168
Белімова Злата 103, 124
Білоус О. М. 129, 161, 200, 271, 272, 280
Білоус Роксоляна 20, 51, 55, 129, 200
Боголюбський Андрій 275
Бойчук Роман 105, 124
Бондаренко Ірина 285, 300
Бондаренко Т. Г. 209
Боришевський М. 278, 279
Боровська Аліна 172, 198
Бочковський О. І. 96, 166, 169, 199
Брайчевський М. 207, 208
Братченко Т. 235
Бредов 193
Бронгель Анна 174, 198
Брюховецький М. М. 51
Буричка Юлія 140, 160
Бутаммант Мохамед 19
Бутилкіна Дарія 249, 270
Буш Джордж 60
- Василенко М. 20
Васильченко Б. 304
Васянович Валентин 182
Великий Володимир 167
Вернадський В. 100
Вернадес Ісамар 245
Вишневський О. 7
Вінтерхофф-Шпурк Петер 165
Вовк Андрій 287, 300
Вовканич Степан 6, 203, 204
Войцехівська О. 98
Волковинський О. 134
Воронина Леся 20
Вороновська Соломія 290, 300
Вулф Том 19
- Гаврилко Павло 106, 124
Гадюкіни 181
Гаряча Ангеліна 178, 198
Гелей С. Д. 51
Генрі 245
Герра М. 19
Герун Соломія 250, 270
Гібернау Монтсеррат 238, 271
Гітлер 131
Глаголюк Василь 100
Гнатюк О. 271
Гоголь Микола 143
Голембйовська Меланія 180, 198
Головка Ніна Пилипівна 311
Голомша Микола 167
Голдстейн Р. 19
Гольденвейзер Олексій 193
Гончар Олесь 143
Горбань Ю. В. 244
Гоян Ярема 62
Грабовський Сергій 131, 271
Гребенкова Маргарита 213, 234
Гринів Олег 208
Грушевський Михайло 279, 280
Гудзенко Максим 252, 270
Гулевич Євген 7
Гураль П. 301

- Дайсаку Ікеда 205
 Дворянин П. Я. 129, 200, 317
 де Лара Філіпп 131
 Декарт 101
 Демченко В. Д. 235
 Денисова Т. 20
 Дерев'яно Олег 34, 50
 Джамала 182, 245
 Джеппер Еміне 130
 Джефферсон Томас 129
 Дзера Діана 184, 198
 Дідіон Дж. 19
 Дмитрук Софія 216, 234
 Добрянський-Демкович М. 243, 270, 271
 Довженко Олександр 202
 Донцов Дмитро 188
 Дорофєєва Марія 72, 91
 Дорошенко Дмитро 193
 Достоевський Ф. М. 208
 Дроздовський Дмитро 20
 Дусан Андрій 7
 Дутка Діана 256, 270
 Дяків-Горновий Осип 105
- Ейден Уайт 97
 Ендрюс Джулія 60
 Енсор Девід 99
 Естерхаз Дж. 19
- Скељчик Сергій 238
- Жадан Сергій 21, 134, 182, 244, 285
 Желіховська Н. С. 19
 Жук А. 146
 Жук Роксолана 219, 234
- Забужко Оксана 244, 273, 277, 300
 Залужний Валерій 159
 Здоровега В. Й. 19, 51, 54, 63, 91, 96, 125, 161, 313
 Зеленський Володимир 245, 278
 Зіберт Ф. 130
 Зісельс Йосип 244
 Зубанич Ф. 62
- Іван, Івасик 172
- Іванишин Володимир Степанович 239
 Іванців Марія 21, 134
 Іванишин В. 239
 Іванчук Роман 279
 Іванюк Руслана 75, 91
 Івахів Єлизавета 109, 124
 Івшина Лариса 22
- Каднікова Анастасія 36, 50
 Калакура Я. С. 319
 Калита Іван 239
 Капелюшний А. О. 133
 Капоте Трумен 19
 Капуссінський Р. 19
 Карачинцев В. 304
 Кардозо Білл 20
 Карпа Ірена 20
 Карпенко В. О. 135, 161, 301
 Катерина II 168
 Катков М. 239
 Качкан В. А. 51, 62, 115, 312
 Квіт С. М. 209
 Кичма Лілія 220, 234
 Ківалов Сергій 135
 Кізка Василь 136
 Кільян Діана 113, 124
 Кінг Ларрі 60
 Кіндрацький Василь 7
 Кіра 26
 Кірвас Дар'я 225, 234
 Клінтон Білл 60
 Клюс Вікторія 258, 270
 Княжицький Микола 245
 Кобилянська Ольга 257
 Коваленко А. Б. 55
 Ковиньов Микита 260, 270
 Колесніченко Вадим 133
 Коломієць Марина 262, 270
 Комаринський Г. 96, 169
 Коновалець Євген 123, 237
 Кононенко Євгенія 20
 Корнев М. Н. 55
 Корнілов Володимир 133
 Костенко Ліна 123, 127, 168, 198, 244, 285
 Костів Костянтин 96, 124, 169

- Костя 28
Котляревський І. 101
Кофтунов Вадим 7
Кравець Дмитро 39, 50
Кремінь Тарас 244, 245
Крижанівська Ольга 130
Крищенко Вадим 163
Кругляк Христина 115, 124
Крупський І. В. 129, 200, 276, 301, 319
Кузнецова О. Д. 312
Кузнецова Т. В. 209
Кулик В. 271
- Лебеденко Наталія 91, 129, 200
Левус Христина 263, 270
Левчук Петро 227, 234
Ленін 285
Ленкавський Степан 280, 281, 300
Леонтович Микола 34
Лебедев-Кумач 242
Лизанчук Василь 6, 8-10, 51, 52, 62, 91, 92, 94, 101, 125, 129, 131, 161, 162, 179, 180, 199, 200, 206 235, 271, 282, 297, 301, 302, 311, 313, 315, 316-319
Липа Юрій 146
Лисенко М. 101
Логвіненко Роксана 292, 300
Лозенко Юрій 117, 124
Лосев І. 208, 302
Луговий Ярослав 144, 160
Луцюк Вікторія 119, 160
Любко Юліана 78, 91
- Мазепа Іван 298
Макарук Ольга 294, 300
Маклюен М. 274
Малаха Юлія 121, 124
Малик Я. 302
Маркевич Богдан 7, 40, 41, 50, 89, 91, 159
Маркес Г.-Г. 19
Маркова Дар'я 146, 160
Марочко Василь 167
Маринович Мирослав 244
Мартинюк Дмитро 235
Масенко Лариса 57, 207, 235, 236
- Масна Стефанія 44
Матвіїв Тарас 6, 7, 41
Матіос Марія 20
Медришора Сергій Васильович 72-75
Мейлер Н. 19
Мельник В. П. 318
Михайлин І. Л. 19, 51, 129, 162, 166, 200, 235
Мілян Вікторія 149, 160
Міхновський Микола 8
Мовчан Катерина 185, 198
Молодиченко Валентин 98, 126
Монастирський В. 7, 235, 244, 281
Мономах Володимир 5, 166, 167
Москаленко А. З. 129
Мудрий Ярослав 166, 167
Муретов Д. 241
- Наталія 73, 74
Наумко Соломія 81, 91
Новак Володимир Карпович 311
Носова М. 20
- Оболонцев Віктор Миколайович 192
Оганесян Кароліна 296, 300
Огієнко Іван 96, 124
Оля 28
Орвелл 113
Остапенко Марина 243
Откович Мирослав 271
- Павличко Дмитро 61
Павлов Артем 82, 91
Павлюк Ілларіон 257
Пагутяк Галина 20
Пайкін Олексій 192
Паніна Дана 151, 160
Панькевич Роман 7
Парасунько Єлизавета 265, 270
Паскаль 101
Петерсон Т. 130
Петлюра Симон 96
Петро І 168
Плачинда Г. 92
Платон 164, 198
Погодін Н. 238, 239

- Погрібний А. Г. 319
 Погрібний Анатолій 235
 Полетика Микола 193
 Полтава Петро 190
 Полякова Т. О. 235
 Пономарьова Влада 124
 Порошенко Петро 253
 Портников Віталій 244
 Присіч Валентин 7
 Пробитюк Віталій 152, 160
 Протагор 164, 198
 Пугін 33, 139, 145, 146, 179, 238, 284
 Пушкін 181
- Радевич-Винницький Я. 239
 Решетник Анастасія 230, 234
 Рибалка Валентин 100, 101, 126
 Рід Р. 19
 Різників Олекса 262
 Різун В. В. 19, 52
 Ровенчак О. 162
 Рожик М. Є. 314
 Романів Ольга 9, 41, 50
 Романюк М. М. 51, 319
 Рощина Вікторія 113, 114
 Руденко Маргарита 268, 270
 Рура Ольга 8
 Руф Юрій 83
 Ряжських Роман 7
- Сабадуха В. О. 100
 Сабатюк Тарас 298, 300
 Самойлович-Віндір Олександр 68
 Санду Майя 145
 Саша 28
 Сашко 159
 Сашук Г. М. 274
 Сверстюк Євген 169
 Свідзинський Анатолій 204, 235
 Світенко Богдана 9, 84, 90
 Сенека Луцій Анней 17
 Сербенська О. А. 92, 95, 240
 Сергійчук Володимир 167
 Симоненко Василь 85, 202
 Сікорська Анна 187, 198
- Сірополко Степан 95, 96, 124, 166, 169, 199
 Сірук М. 99
 Скворода Григорій 29, 85, 100, 133, 143
 Скрипник Микола 193
 Скуленко М. 52
 Словолюб Марія 91
 Соболевський А. 239
 Солженіцин Олександр 208
 Солтищак Ксенія 232, 234
 Софійка 27
 Спайк Лі 60
 Спіноза Б. 135, 160
 Сталін 241, 285
 Стасюк Олеся 167
 Степанець Андрій Миколайович 192
 Стефанків Христина 87, 90
 Стецюк П. 301
 Стовбчата Крістіна 155, 160
 Стрейзанд Барбара 60
 Стус Василь 85, 123, 151
 Сухомлин О. Ю. 202, 205, 235
- Табачник Д. 244
 Тарновецька-Ткач Л. 207
 Теліга Олена 123, 257
 Тетяна 73
 Титаренко М. 20
 Толік (дядько) 159
 Томпсон Г.-С. 19-21
 Трамп Дональд 114, 132
 Трисяченко Аліса 190, 198
- Українка Леся 29, 62, 85, 101, 181
- Фаріон Ірина 93, 240
 Федик Ольга 57
 Федотов Г. 240
 Філімонов Вадим 158, 160
 Філіпчук Георгій 240
 Франк Герберт 98
 Франко Іван 29, 53, 62, 94, 95, 101, 124, 157, 242, 243, 272, 280
 Фройд З. 99

- Хаіндрава Нікіта 43, 50
Хара Надія 46, 50
Хегі Гила 161
Хілько Софія 299, 300
Хітрова Т. 20
Хмель Ілона 91
Хмельницька Вікторія 91
Хмельницький Богдан 167
Хміль Поліна 90, 91
Холод О. М. 92
- Цап Ольга 271
Цапун Ірина 48, 50
Цой 181
- Чайка Ростислав 192, 198
Чернов Артем 98, 126
- Шабас Вільям 33
Шаблій О. І. 275
Шевельов Ю. 279
Шевченко Тарас 29, 33, 57, 61, 62, 85,
94, 101, 124, 143, 151, 154, 246, 283
- Шевчук Олександра 49, 50
Шелепило Віра 269, 270
Шепетюк І. 207
Шляпін Денис 233, 234
Шовен Н. 281
Шоу Бернард 133
Шрамм У. 130
Штромайер Герд 164, 200
Шутяк Л. 20
Шухевич Роман 123
- Щербак Юрій 201
Щодра Ольга 239
- Юнг Карл 21
- Якобнюк Валерія 159, 160
Яковенко Дарія 194, 198
Яксманицька Діана 197, 198
Янковерс Лос 245
Янукович 137

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

- Абсурдна брехня 97, 289
Агресивна інформаційна експансія 279, 282
Агресивний, аморальний, антигуманний «руський мір» 165, 293
Агресори-маніпулятори 275
Актуальний контент 305
Актуальні думки Тараса Шевченка, Івана Франка, Степана Сірополка, Олександри Сербенської 94, 95
Антиукраїнська демографічна політика в СРСР 167
Антиукраїнська інформаційна агресія 97
Агресивна інформаційна експансія 279, 282
Антиукраїнська московська агресія 112, 118
Антиукраїнська московська православна церква 289
Асиміляційна політика в Росії 242, 243
Асиміляція українців 270
Аспекти творчого спілкування 61
Атаки російських нищителів 48, 279
Аудіовідеозображення 303

Бандерофобія 208
Безжально зруйновані сподівання 47
Безпековий потенціал 276
Безпрецедентна російська антиукраїнська війна 130
Безчинства путінських убивць 142
Блоги 305
Брехня у формі «визволення» 108
Бути українцем – жертвна відповідальність 144

Вандалізм московитів 203
Вигублювання носіїв українськості 240

Виклик екзистенційності 275
Вимисел і домисел у журналістській творчості 63
Високий професіоналізм журналіста 96, 286
Відмова від російського контенту 181, 251, 256
Відповідальність журналіста 260, 287
Відродження історичної правди – головна місія журналіста 119
Вільне слово страшніше для Кремля, ніж кулемет 105
Віртуальне спілкування 55
Волонтерство 176, 215, 233, 299
Ворожа інформаційна блокада української мови 279
Всеукраїнський інформаційний марафон 277

Геноцид 34, 83, 144, 231, 277
Геноцидна війна 84, 264, 303, 314
Геноцидне вторгнення 27
Геноцидне прагнення росіян викорчувати українців із власного ґрунту 147
Геополітична війна 28, 204, 314
Героїзм українців 157
Глибинна моральна деградація росіян 156
Глобалізація 7, 99, 204
Гонзо-журналістика 9, 19, 20, 51, 55, 90, 101, 125, 134, 143, 160, 161, 165
Гонзоматеріали 55
Гонзо-стиль 21, 50
Громадська думка 164, 198
Громадянська відповідальність 226
Громадянська позиція та активність 45, 230, 257, 303
Гуманістичні цінності 7, 50
Гуманістично-національні цінності 139

- Давньоукраїнська держава Русь 5, 179, 239
- Дезінформація 24, 114, 220, 304
- Декалог українського націоналіста 45
- Деколонізація 45, 108, 233
- Державницьке мислення і переконання 64, 91, 305
- Дидактичний задум 306
- Диктатура 39
- Дискусійні думки 306
- Добротворча енергія журналістського слова 277
- Думаю українською 259, 292
- Духовна незламність 269
- Духовне очищення 49, 262
- Духовний ідеал людини 62, 246
- Духовний простір української нації 156
- Духовні цінності 204, 227, 268
- Духовно-психологічні кайдани 245
- Екзистенційна війна 5, 86, 102, 115, 124, 177, 198, 296, 300, 303, 314
- Екзистенційний характер війни 155
- Елементи гонзо-журналістики 21
- Емоційна сторона спілкування 55
- Емоційне випробування 256
- Емоційність гонзо-журналістських матеріалів 55
- Ефективність діяльності ЗМК 169
- Єдиносуща місія журналістики 303
- Жахлива й огидна форма зради 109
- Жертовність 38, 49, 157, 246, 266
- Жодна російська війна проти України не зможе знищити українського духу 124
- Жорстока російсько-українська війна 105
- Журналіст – це очі й голос суспільства 191
- Журналісти покликані бути максимально точними, вичерпними, подавати максимально правдиву інформацію 131
- Журналістика – це служіння правді 114
- Журналістська інформація 169
- Журналістська толерантність 202, 203, 205, 234
- Журналістське слово – також зброя 66, 67
- Журналістський професіоналізм 96, 276
- Загарбницька психологія росіян 213
- Заліські канібали 187
- Замітка 311
- Зброя – правдиве слово 87, 190, 192, 294
- Звиродніле московське 241
- Зловісні московські наративи 115
- Зловісність російських полчищ 81, 250
- Зловісно-криваве вторгнення московитів в Україну 146, 217
- Злочинна політика російської імперії 179
- Зросійщене культурне середовище 35
- Зросійщені українці 35, 97
- Ідентичність 83, 114, 149, 159, 229, 233, 288
- Ідея самостійності України 193
- Імперські амбіції Росії 151
- Індивідуальна думка 164
- Індивідуальна і громадська думка 8, 328
- Інтелектуальні знання й цінності 49, 179, 275
- Інтелектуально-духовна новизна 10, 50, 281
- Інформаційна безпека України 274, 276, 281
- Інформаційний образ України 276
- Інформаційний простір 36, 104, 165, 220, 275, 277, 279, 281, 305, 314
- Інформаційний фронт 246
- Інформаційні, аналітичні й художньо-публіцистичні жанри 165
- Інформаційно-психологічна агресія 5, 97, 133, 243, 270

- Інформаційно-психологічна безпека України 274, 275
- Інформація – найголовніший стратегічний товар 21
- Істина українська – нездоланна 121
- Історична пам'ять 314
- Історична правда 156
- Ключові стилістично-виражальні засоби гонзо-журналістики 21
- Компетентність 22
- Компоненти комунікативного процесу 50
- Комунікативна компетентність 54
- Комунікативна функція української мови 58, 90
- «Комунікативне ядро» творчої особистості 90
- Комунікація 18
- Консенсус 164
- Кремлівська агресія 304
- Кремлівські вандалі 173, 225
- Культурний «колоніалізм» 277, 300
- Культурний націоналізм 65
- «Легідна» українізація 255
- Легіони московських ботів 304
- Лицемірні російські наративи 132
- Людяність 185, 293
- Маніпулятивна пропаганда 21, 50, 97, 145, 152, 179, 204, 220, 247, 275
- Маніпуляція 98, 114, 238, 303
- Маяки правди у морі фейків і дезінформації 143
- Медіакомунікація 18
- Медіатолерантність 205, 206, 209, 234
- Ментальність 83, 262, 304
- Мобілізуєчий гнів 49
- Мовленнєва агресія 207, 234
- Мовна толерантність журналіста 210
- Мовно-культурні цінності 102
- Моральна відповідальність журналіста 96, 249
- Моральна позиція і переконання 38, 281
- Моральне одухотворення 76, 245
- Морально-психологічні трансформації 142
- Московська брехня 87
- Московський імперський маразм 149, 284
- Московські вороги-нищителі 246
- Московські маніпулятори 165, 240
- Московські окупанти 167, 192
- Мотиваційні засади журналістської творчості 61, 101
- Мультикультурне суспільство 202
- Нацистська російська війна 84, 186
- Націєтворчий потенціал і процес 227, 306
- Націєцентризм 270, 306
- Національна безпека України 274, 279, 282, 300
- Національна гідність 46, 93, 101, 149, 174, 216, 240, 257
- Національна ідентичність 9, 31, 33, 142, 204, 228, 239, 241, 248
- Національна одухотвореність 180
- Національна пам'ять 265, 303
- Національна свідомість 174, 180, 240, 253, 259, 303
- Національна свобода 143
- Національна соборність України 124
- Національна сутність 78
- Національне буття 57
- Національне обличчя України 146
- Національне переконання 112
- Національне слово 94
- Національний дух українців 158, 233
- Національні й загальнолюдські цінності 233, 266, 313
- Національні ідеали 190
- Національні інтереси України 209, 282
- Національно-духовний вимір 29, 109, 157
- Нація – категорія природна і вічна 280

- Незламність українців 40, 261, 268
Нескорений дух українців 158, 233
Нинішня московська антиукраїнська війна – це 28-ма війна за всю історію існування Московії=Росії 141, 238, 256, 297, 314
Нова журналістика 9, 19, 20, 55, 101, 125, 134, 143, 165
Новинна стрічка 175
Новітній російський нацизм 139
- Обстріли української цивільної інфраструктури 152
Одержимість українського національного духу 134
Одухотворювальна національна енергія 42, 269, 286
Ознаки гонзо-журналістики 21
Опінієтворчі ЗМК 166
Оприлюднення інформації та різних поглядів 164
Орієнтири на скандали, сенсації, страх, смерть, секс, сміх і гроші – хибні 170
Особлива форма російської свідомості 240
Оцінювання інформації та різних поглядів 164
Очищення після духовного зламу 107
- Патріотизм і націоналізм – єдиний духовний, морально-психологічний стан людини 280, 281
Перцептивні здібності 54
Повномасштабна російська антиукраїнська війна 29, 88, 107, 124, 145, 203, 211, 238, 303
Повномасштабне московське вторгнення в Україну 23, 47, 76, 83, 152, 178, 218
Поінформованість реципієнтів 168
Порушення росіянами норм міжнародного гуманітарного права 196
Постестетика 304
- Постправда 39, 132, 304
Правда – основа розвитку суспільства 133, 304
Правдива інформація 204, 250
Правдива пам'ять 149
Правдиве слово – акт свободи 187, 287
Правдивий контент 305
Правдоцентричність 303
Принципи журналістської творчості 6, 211, 282
Принципово спілкуюся українською 259
Просвітницька правда 87, 106, 276
Просвітницька пропаганда 88, 134, 281
Протидія інтеграційній політиці України 133
Психологія мас-медіа 18, 50
Психологія медіасприймання 50
Публічна думка 164
Путінофашисти 227
Путінська спеціальна операція 10, 97
Путінські рашисти 82, 168
Путінсько-московська п'ятьма 284
Путінсько-рашистські злочинства 104, 275
- Репортер 65
Репресії росіян 45
Ресурс націєтворення 22, 246
Розвінчування московської=російської ідеології й політики 102
Російська брехня 258
Російська війна ненависті проти української гідності 116, 267
Російська війна проти України 37, 103, 146, 170
Російська війна руйнує життєву буденність 154
Російська імперська ідентичність 244
Російська маніпулятивна пропаганда 104, 151, 160, 226, 254
Російська нацистсько-фашистська війна 102
Російське провокування сепаратизму в Україні 134

- Російський інформаційний вплив 112
 Російський фашизм 304
 Російські мутанти 277
 Російські наративи 304
 Російські нищителі 75, 170
 Російськомовний маскулът в Україні 207
 Росія – країна-терорист 219, 270
 Росія – найлютіший ворог 190, 249
 Росія – ненаситна безодня зла 152
 Росія – уособлення тоталітарного лиха 283
- Свобода – усвідомлена необхідність 77
 Свобода – це своєрідний політичний кисень засобів масової комунікації 128, 160
 Свобода слова – це право вільно та публічно висловлювати свої думки 128
 Свобода слова, демократія – кисень новітніх стандартів журналістської творчості 140
 Слово – духовно-національна зброя українських журналістів 191, 203, 277
 Слово – лінія оборони від московських орд 115, 247
 Соборна особистість 22, 100, 101, 124
 Соборність України 243
 Соціальна активність 312
 Стадії журналістського творчого процесу 54
 Сталінщина – своїм жахіттям, державним садизмом перевершила все 143
 Стильові ознаки гонзо-журналістики 20
- Творчі здібності 63
 Терор російських загарбників 46, 264
 Терористична війна 303
 Терористична війна московитів 277
 Толерантність 202, 205, 206, 209, 234
- Тотальний булінг усього українського 82
 Традиційна (класична) журналістика й гонзо-журналістика 20, 51, 55, 101, 125, 134
 Трансформація українського суспільства 158
- Українофобія 240
 Українська ідентичність 85, 155, 242, 244
 Українська мова – основа нашої свободи та ідентичності 256
 Українська мова – потужна зброя 77
 Українська Національна Ідея 41, 109, 140, 257
 Українська національна культура пам'яті 194
 Українська національна свідомість 124, 251
 Українська свобода 159
 Українська унікальність 69
 Українське світло доброчесності 151
 Український націєнтризм 6, 211, 281
 Український національний дух 232
 Українськоцентризм 64, 90, 157, 281, 303
 Українськоцентричні вчинки 101
 Українськоцентричні засади 8, 270
- Фахова мова журналіста 209
 Фейки 99, 114, 304
 Феномен волонтерства 144
 Феноменальна стійкість українців 171
 Формування індивідуальної й громадської думки 165, 198
 Формування національної свідомості 146
 Формування української національної ідентичності 243, 270
 Функції спілкування журналіста 56, 282
 Функціонування української мови і культури 239

Характер творчості українських журналістів в умовах російсько-української війни 49, 50	Чужі наративи 43
Хронікери 66	Шовінізм 208, 241, 281
Ціннісні орієнтири функціонування ЗМК 94, 180	Явище «бандерофобії» 91
	Якісна журналістика 300
	«Я – концепція» журналіста 99

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
ПЕРЕДМОВА (англ.)	11

Розділ 1. ПСИХОЛОГІЧНО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ХАРАКТЕР ТВОРЧОСТІ ЖУРНАЛІСТА	17
---	----

Для мене українці – унікальний народ (Абдуллаєва Леся)	22
Життєдайне джерело українського розвитку (Баженова Юлія)	25
Я частина великої боротьби за справедливий мир (Балагуда Ірина)	28
Щоб світ не забув про Україну (Баранчук Анна)	30
Кожен на своєму місці бореться з російськими злодюгами (Дерев'янка Олег)	32
Соловей співає... І співатиме завжди (Каднікова Анастасія)	34
Бути українцем – це жертвна святість (Кравець Дмитро)	37
Ми гідні ранкового сонця (Романів Ольга)	39
Наш вибір один – бути українцем (Хаїндрава Нікіта)	42
Сталевий дух українців (Хара Надія)	43
Промениста зброя волі (Цапун Ірина)	46
Громадянська активність – це життя (Шевчук Олександра)	48
Запитання для самоконтролю	50
Завдання для самостійної роботи	50
Список рекомендованої літератури	51

Розділ 2. ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО МАТЕРІАЛУ	53
--	----

Відчуваю себе важко пораненою (Атаманчук Вікторія)	65
Героїчно загинув у 18 років (Батюк Надія)	67
Ми глибше почали розуміти українську унікальність (Дорофєєва Марія)	69
Щоби життя було після смерті (Іванюк Руслана)	72
Утверджуймо історичну справедливість (Любка Юліана)	75
Віра під зливами ракет і бомб (Наумко Соломія)	78
Зловісність російських полчищ (Павлов Артем)	81
Який наш морально-духовний вибір? (Світенко Богдана)	82
Моя зброя – українське світло (Стефанків Христина)	84
Змінився вектор життя (Хміль Поліна)	87
Запитання для самоконтролю	90
Завдання для самостійної роботи	91
Список рекомендованої літератури	91

Розділ 3. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ СКЛАДОВІ ОСОБИСТОСТІ ЖУРНАЛІСТА	93
Майбутні журналісти – теж воїни (<i>Белімова Злата</i>)	102
У борні з варварами гартується новітня українська нація (<i>Бойчук Роман</i>)	103
Журналістський внесок у боротьбу з окупантами (<i>Гаврилко Павло</i>)	105
Війна російських колонізаторів нас не зламала (<i>Івахів Єлизавета</i>)	107
Ніколи більше не буду такою, як була (<i>Кільян Діана</i>)	109
Світло в мені не гасне... (<i>Кругляк Христина</i>)	113
Демократичний світ або буде з Україною, або втратить себе (<i>Лозенко Юрій</i>)	115
Українці не пробачать росіянам їхні звірства (<i>Луцюк Вікторія</i>)	117
Україна – це і голос дитини в укритті (<i>Малаха Юлія</i>)	119
Українські захисники – воїни світла й правди (<i>Пономарьова Влада</i>)	121
Запитання для самоконтролю	124
Завдання для самостійної роботи	125
Список рекомендованої літератури	125
Розділ 4. СВОБОДА СЛОВА, СТАНДАРТИ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЖУРНАЛІСТА	127
Новітня національно-визвольна боротьба українців (<i>Буричка Юлія</i>)	137
Найбільш жахливі події в житті людини (<i>Лаврусь Влада</i>)	140
Професія журналіст набуває своєрідного сакрального змісту (<i>Луговий Ярослав</i>)	142
Доля України – в її людях (<i>Маркова Дар'я</i>)	145
Мій тато – мужня частина великого спротиву (<i>Мілян Вікторія</i>)	146
Щоб захистити українське світло доброчесності (<i>Паніна Дана</i>)	149
Непереможна справедливість (<i>Пробитюк Віталій</i>)	151
Росія – ненаситна безодня зла (<i>Стовбчата Крістіна</i>)	152
Промениста зброя не гасне навіть після бою (<i>Філімонов Вадим</i>)	155
Нескорений дух українців (<i>Якобнюк Валерія</i>)	158
Запитання для самоконтролю	160
Завдання для самостійної роботи	160
Список рекомендованої літератури	161
Розділ 5. ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ І ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ	163
Феноменальна стійкість українців (<i>Боровська Аліна</i>)	170
Росіяни хочуть вирвати в України серце (<i>Бронгель Анна</i>)	172
Мое інше життя в контексті війни (<i>Гаряча Ангеліна</i>)	174

Суворая реальність, яку покликаний усвідомити кожний українець (<i>Голембйовська Меланія</i>)	178
Усе політика... Навіть мовчання (<i>Дзера Діана</i>)	181
Відчуття української гідності (<i>Мовчан Катерина</i>)	184
Ми стали потужною нацією (<i>Сікорська Анна</i>)	186
Скинувши московське ярмо, будемо вільними (<i>Трисяченко Аліса</i>)	188
Україна – територія національного духу (<i>Чайка Ростислав</i>)	190
«Геть Москву!» із українського життєвого середовища (<i>Яковенко Дарія</i>) ..	192
Російські злочини безмежні (<i>Яксманицька Діана</i>)	195
Запитання для самоконтролю	198
Завдання для самостійної роботи	199
Список рекомендованої літератури	199
 Розділ 6. ТОЛЕРАНТНІСТЬ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТА ...	201
Моя родина майже вся військова (<i>Гребенкова Маргарита</i>)	211
Спільне долання російських викликів (<i>Дмитрук Софія</i>)	214
Тато добровольцем пішов захищати Україну (<i>Жук Роксолана</i>)	216
Українці зробили свій вибір тисячоліття тому (<i>Кичма Лілія</i>)	219
Моя Україна – це мій Херсон (<i>Кірвас Дар'я</i>)	221
Буду будівничим самостійної України (<i>Левчук Петро</i>)	225
Народжені бути вільними (<i>Решетник Анастасія</i>)	227
Андрій віддав життя за мене, за вас, за Україну (<i>Солтищак Ксенія</i>)	230
Демонстрація непереможності українського національного духу (<i>Шляпін Денис</i>)	232
Запитання для самоконтролю	234
Завдання для самостійної роботи	234
Список рекомендованої літератури	235
 Розділ 7. ДУХОВНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ	237
Україна буде у сузір'ї демократичних, цивілізованих країн світу (<i>Бутилка Дарія</i>)	246
Мій прадід захищав Україну в УПА (<i>Герун Соломія</i>)	249
Моксельці=московити=росіяни – не слов'яни (<i>Гудзенко Максим</i>)	251
Творімо разом нашу українську Україну (<i>Дутка Діана</i>)	252
Хочу бути частиною української національної незламності (<i>Клюс Вікторія</i>)	256
Як у мені народилася Україна (<i>Ковиньов Микита</i>)	258
Моя мама на війні з московськими нелюдьми (<i>Коломієць Марина</i>)	260
Серед темряви бачу світло (<i>Левус Христина</i>)	262
Я пишаюсь своїм татом, унікальними українцями (<i>Парасунько Єлизавета</i>)	263
Найцінніша для мене – українська ідентичність (<i>Руденко Маргарита</i>) ..	265

Московсько-кремлівська зловісність ніколи нас не затьмарить (Шелепило Віра)	268
Запитання для самоконтролю	270
Завдання для самостійної роботи	271
Список рекомендованої літератури	271
Розділ 8. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	273
Пишаюся національною гідністю тата. Вічна йому пам'ять! (Баламутівська Олександра)	282
Вибір української самостійності коштує море крові (Бондаренко Ірина) ..	284
Вірні країні у найважчі часи (Вовк Андрій)	286
Моя промениста воля – бути українкою (Вороновська Соломія)	287
Бачу майбутнє – своє, українське (Логвіненко Роксана)	290
Я частина незламної України (Макарук Ольга)	293
Духовна зброя – наша вічність (Оганесян Кароліна)	294
Боротьба за природне право бути (Сабатюк Тарас)	296
Якісна журналістика – важлива складова боротьби з московським агресором (Хілько Софія)	298
Запитання для самоконтролю	300
Завдання для самостійної роботи	300
Список рекомендованої літератури	301
ПІСЛЯМОВА	303
ПІСЛЯМОВА (англ.)	307
КРОКИ АВТОРА	311
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	320
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	325

CONTENTS

PREFACE (Ukrainian)	5
PREFACE	11
Chapter 1. PSYCHOLOGICAL AND INTELLECTUAL NATURE OF JOURNALIST CREATIVITY	17
For me, Ukrainians are a unique people (<i>Lesya Abdullaeva</i>)	22
A life-giving source of Ukrainian development (<i>Yulia Bazhenova</i>)	25
I am part of the great struggle for a just peace (<i>Iryna Balaguda</i>)	28
So that the world does not forget about Ukraine (<i>Anna Baranchuk</i>)	30
Every one in their place fights against Russian thieves (<i>Oleg Derevyanko</i>)	32
The Nightingale Sings... And Will Always Sing (<i>Anastasia Kadnikova</i>)	34
To be Ukrainian is a sacrificial holiness (<i>Dmytro Kravets</i>)	37
We worthy of the morning sun (<i>Olga Romaniv</i>)	39
Our choice is one – to be Ukrainian (<i>Nikita Khaindrava</i>)	42
The steel spirit of Ukrainians (<i>Nadiya Khara</i>)	43
The radiant weapon of will (<i>Iryna Tsapun</i>)	46
Civic activity is life (<i>Oleksandra Shevchuk</i>)	48
<i>Questions for self-control</i>	50
<i>Tasks for independent work</i>	50
<i>List of recommended literature</i>	51
Chapter 2. PROFESSIONAL-PSYCHOLOGICAL FEATURES OF CREATING JOURNALISTIC MATERIAL	53
I feel seriously wounded (<i>Victoria Atamanchuk</i>)	65
He died heroically at the age of 18 (<i>Nadiya Batiuk</i>)	67
We began to understand Ukrainian uniqueness more deeply (<i>Maria Dorofeeva</i>)	69
So that there was life after death (<i>Ruslana Ivanyuk</i>)	72
Let's affirm historical justice (<i>Yuliana Lyubko</i>)	75
Faith under the rain of missiles and bombs (<i>Solomiya Naumko</i>)	78
The sinister nature of Russian hordes (<i>Artem Pavlov</i>)	81
What is our moral and spiritual choice? (<i>Bohdana Svitenko</i>)	82
My weapon is the Ukrainian light (<i>Khrystyna Stefankiv</i>)	84
The vector of life has changed (<i>Polina Khmil</i>)	87
<i>Questions for self-control</i>	90
<i>Tasks for independent work</i>	91
<i>List of recommended literature</i>	91

Chapter 3. INTELLECTUAL AND PSYCHOLOGICAL COMPONENTS OF A JOURNALIST	93
Future journalists are also warriors (<i>Zlata Belimova</i>)	102
The modern Ukrainian nation is being tempered in the fight against the barbarians (<i>Roman Boychuk</i>)	103
Journalistic contribution to the fight against the occupiers (<i>Pavlo Gavrylko</i>) ..	105
The war of the Russian colonialists did not break us (<i>Elizaveta Ivakhiv</i>)	107
I will never be the same again (<i>Diana Kilyan</i>)	109
The light in me does not go out... (<i>Khrystyna Kruglyak</i>)	113
The democratic world will either be with Ukraine or lose itself (<i>Yuriy Lozenko</i>)	115
Ukrainians will not forgive the Russians for their atrocities (<i>Viktoriya Lutsyuk</i>)	117
Ukraine is also the voice of a child in hiding (<i>Yulia Malakha</i>)	119
Ukrainian defenders – warriors of light and truth (<i>Vlada Ponomaryova</i>)	121
Questions for self-control	124
Tasks for independent work	125
List of recommended literature	125
Chapter 4. FREEDOM OF SPEECH, STANDARDS OF JOURNALISTIC CREATIVITY AND JOURNALIST'S RESPONSIBILITY	127
The latest national liberation struggle of Ukrainians (<i>Yulia Buriyka</i>)	137
The most terrible events in a person's life (<i>Vlada Lavrus</i>)	140
The profession of journalist acquires a kind of sacred table of contents (<i>Yaroslav Lugovyi</i>)	142
The fate of Ukraine is in its people (<i>Darya Markova</i>)	145
My dad is a courageous part of the great resistance (<i>Viktoriya Milian</i>)	146
To protect the Ukrainian light of integrity (<i>Dana Panina</i>)	149
Invincible justice (<i>Vitaly Probytyuk</i>)	151
Russia is an insatiable abyss of evil (<i>Kristina Stolbchata</i>)	152
The radiant weapon does not go out even after the battle (<i>Vadim Filimonov</i>)	155
The indomitable spirit of Ukrainians (<i>Valeria Yakobnyuk</i>)	158
Questions for self-control	160
Tasks for independent work	160
List of recommended literature	161
Chapter 5. MASS MEDIA IN THE SYSTEM OF FORMING INDIVIDUAL AND PUBLIC OPINION	163
Phenomenal Resilience of Ukrainians (<i>Alina Borovska</i>)	170
Russians Want to Tear the Heart out of Ukraine (<i>Anna Brongel</i>)	172
My Other Life in the Context of War (<i>Angelina Hot</i>)	174

A Harsh Reality That Every Ukrainian Is Called to Realize (<i>Melania Golembiowska</i>)	178
Everything is politics... Evensilence (<i>Diana Dzera</i>)	181
The feeling of Ukrainian dignity (<i>Kateryna Movchan</i>)	184
We have become a powerful nation (<i>Anna Sikorska</i>)	186
Having thrown off the Moscow yoke, we will be free (<i>Alice Trytyachenko</i>) ...	188
Ukraine is the territory of the national spirit (<i>Rostyslav Chayka</i>)	190
“Down with Moscow!” from the Ukrainian living environment (<i>Daria Yakovenko</i>)	192
Russian crimes are boundless (<i>Diana Yaksmanytska</i>)	195
Questions for self-control	198
Tasks for independent work	199
List of recommended literature	199
 Chapter 6. TOLERANCE IN THE PROFESSIONAL ACTIVITY OF A JOURNALIST	 201
My family is almost all military (<i>Margarita Hrebenkova</i>)	211
Overcoming Russian challenges together (<i>Sofia Dmytruk</i>)	214
Dad volunteered to defend Ukraine (<i>Roksolana Zhuk</i>)	216
Ukrainians made their choice a millennium ago (<i>Liliya Kichma</i>)	219
My Ukraine is my Kherson (<i>Darya Kirvas</i>)	221
I will be the builder of an independent Ukraine (<i>Petro Levchuk</i>)	225
Born to be free (<i>Anastasia Reshetnyk</i>)	227
Andriy gave his life for me, for you, for Ukraine (<i>Kseniya Soltyschak</i>)	230
Demonstration of the invincibility of the Ukrainian national spirit (<i>Denis Shlyapin</i>)	232
Questions for self-control	234
Tasks for independent work	234
List of recommended literature	235
 Chapter 7. SPIRITUAL AND PSYCHOLOGICAL PRINCIPLES OF UKRAINIAN NATIONAL IDENTITY	 237
Ukraine will be in the constellation of democratic, civilized countries of the world (<i>Daria Butylkina</i>)	246
My great-grand father defended Ukraine in the UPA (<i>Solomiya Herun</i>)	249
Mokselians = Muscovites = Russians – not Slavs (<i>Maksym Hudzenko</i>)	251
Let's create our Ukrainian Ukraine together (<i>Diana Dutka</i>)	252
I want to be part of Ukrainian national invincibility (<i>Viktoriya Klyus</i>)	256
How Ukraine was born in me (<i>Mykyta Kovynov</i>)	258
My mother at war with the Moscow scoundrels (<i>Marina Kolomiets</i>)	260
Amid the darkness I see light (<i>Khrystyna Levus</i>)	262
I am proud of my dad, unique Ukrainians (<i>Elizaveta Parasunko</i>)	263
The most valuable thing for me is Ukrainian identity (<i>Margarita Rudenko</i>)	265

Moscow-Kremlin sinisterness will never overshadow us (<i>Vira Shelepylo</i>)	268
<i>Questions for self-control</i>	270
<i>Tasks for independent work</i>	271
<i>List of recommended literature</i>	271
 Chapter 8. PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF INFORMATION SECURITY OF UKRAINE	 273
I am proud of my father's national dignity. Eternal memory to him! (<i>Oleksandra Balamutovska</i>)	282
Choosing Ukrainian independence costs a sea of blood (<i>Iryna Bondarenko</i>)	284
Faithful to the country in the most difficult times (<i>Andriy Vovk</i>)	286
My radiant will is to be Ukrainian (<i>Solomiya Voronovska</i>)	287
I see the future – mine, Ukrainian (<i>Roksana Logvinenko</i>)	290
I am a part of invincible Ukraine (<i>Olga Makaruk</i>)	293
Spiritual weapons are our eternity (<i>Karolina Haganesyan</i>)	294
Fighting for the natural right to be (<i>Taras Sabatyuk</i>)	296
Quality journalism is an important component of the fight against the Moscow aggressor (<i>Sofia Khilko</i>)	298
<i>Questions for self-control</i>	300
<i>Tasks for independent works</i>	300
<i>List of recommended literature</i>	301
 AFTERWORD (Ukrainian)	 303
AFTERWORD	307
AUTHOR'S STEPS	311
NAME INDEX	320
SUBJECT INDEX	325

Навчальне видання

ЛИЗАНЧУК Василь Васильович

ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕДІА

Навчальний посібник

Переклад тексту англійською мовою докторки філософії,
доцентки кафедри іноземних мов гуманітарно-соціального
спрямування Національного університету

«Львівська політехніка» Анни Дудок

Редактор *Оксана Яремчук*

Комп'ютерне верстання *Ірини Куліненко*

Комп'ютерний набір *Ірини Воронянської, Ігоря Довгого, Наталії Лисак*

Дизайн обкладинки *Маргарити Білобринь*

Світлина *Володимира Неживела*

Формат 70×100/16. Умовн. друк. арк. 27,63. Тираж 120 прим. Зам.

Видавець та виготовлювач:

Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів, 79007

СВІДОЦТВО

про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції:

Серія ДК № 3059 від 13.12.2007.

The innovative feature of this publication is that students gain comprehensive theoretical and practical knowledge in the discipline «Intellectual and Psychological Foundations of Media Functioning» performing content analysis and intent analysis of creative works (essays, sketches, commentaries) on the topic «And my weapon is as radiant as the will of God, to join the battle with it» (the Moscow-Russian war against Ukraine in my life), which form the basis of the textbook. The novelty of creative research works demonstrates students' ideological, thematic, moral, psychological, political, ideological, linguistic and cultural competence in the field of new media technologies. Globalisation, which is not ideologically neutral, and the existential full-scale Russian anti-Ukrainian war are ominous challenges to the Ukrainian-centred formation and establishment of national identity in the minds of journalists and all Ukrainians, which encompasses five dimensions: psychological, linguistic-cultural, historical, territorial, and political. The textbook reveals the imperial essence of Russian ideology and politics based on student essays, sketches, and commentaries. There has been summarised the educational methodology for forming the Ukrainian National Idea of statehood based on a single language, culture, history, psychological characteristics, political and ideological consciousness, socio-economic aspirations, customs and traditions. The linguistic and stylistic means of expression in traditional (classical), new journalism and gonzo journalism have been compared.

This textbook is intended for students, faculty members, journalism and mass communication departments, practicing journalists, and the general public who seek truthful information about Ukrainian-Russian relations and wish to deepen their knowledge that Russians=Rusyns=Ukrainians and Moksels=Muscovites=Russians are not of the same tribe, that they are different ethnic groups, peoples, and nations. But as neighbours, they must live in harmony, understanding, and peace.